

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 1:

Forespørgslen til undervisningsministeren og videnskabsministeren:

»Hvad kan ministrene oplyse om fremtiden for kvote 2?«

Af Pernille Rosenkrantz-Theil (EL) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 6/10 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 19/10 2004).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse først vil blive foretaget i morgen, torsdag den 11. november 2004.

Begrundelse

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Regeringen har præsenteret den undrende omverden for en ændring af kvote 2-systemet, oven i købet en meget radikal ændring. Omverdenen har ikke været undrende – er min oplevelse – fordi kvote 2-systemet skal ændres, for jeg tror sådan set, at omverdenen er enig i, at der er visse u hensigtsmæssigheder i det system, vi kender i dag. Nej, omverdenen har været undrende, fordi regeringen lægger op til at gøre det svære at komme i gang med en uddannelse, og det er jo i sig selv absurd, når samfundet i fremtiden skal leve af viden og uddannelse.

Jeg mener at have fundet en række problemer forbundet med regeringens forslag, og jeg vil derfor gerne bede om ministrenes forklaring på baggrunden for de forskellige tiltag.

Det drejer sig for det første om, at regeringen vil overføre en række pladser fra kvote 2 til kvote 1. Regeringen har jo været ude at sige, at der i dag er så få, der bliver optaget over kvote 2, at der er anledning til at forandre den. Så virker det en lillebitte smule mærkværdigt, at den måde, man forandrer den på, faktisk betyder, at der er endnu færre, der bliver optaget over kvote 2, end tilfældet er i dag. Det betyder så også, sådan som jeg læser teksten, at endnu flere, end tilfældet er i dag, vil skulle optages alene på baggrund af karaktergennemsnit, og det vil sige, at endnu færre bliver optaget på baggrund af andre typer kvalifikationer.

Jeg vil gerne bede om ministrenes forklaring på, hvordan det sikrer, at så mange mennesker som muligt kan få sig en videregående uddannelse.

For det andet: Det, der så er tilbage af kvote 2, efter at den er blevet formindsket, bliver ændret, sådan at erhvervsarbejde og uddannelse ikke længere tæller. Det vil altså sige, at det alene bliver forbedringer af studentereksamensbeviset, som tæller, sådan som jeg læser teksten. Det vil altså sige, at hvis man ikke har fået et højt nok gennemsnit til at komme ind på sin drømmeuddannelse, så er den eneste metode til at komme ind, at man supplerer sin eksamen med yderligere studentereksamensfag. Det tæller med andre ord ikke længere at have arbejdet som vikar på en folkeskole, hvis man gerne vil være folkeskolelærer. Det, der tæller, er, om man var god til oldtidskundskab og italiensk i gymnasiet.

Kan ministrene forklare, hvordan det kan være, at det kan være mere relevant at være dygtig til italiensk og oldtidskundskab end at være dygtig til at undervise i forhold til at komme ind og blive folkeskolelærer?

Den tredje ting, jeg gerne vil tage fat i, er, at der lægges op til – og det er så kun i nogle af papirerne, og derfor er det lidt uafklaret, hvad regeringen egentlig mener – at man kun skal kunne forbedre sit eksamensresultat det første år, efter at man har afsluttet sin studentereksamen. Hvis det er rigtigt, så må jeg sige, at det er mig komplet ubegribeligt, hvorfor det kun skal være muligt det første år, efter at man har afsluttet sin studentereksamen.

Hvad er det så, den her unge mand, som ikke var helt moden nok i gymnasiet og ikke fik særlig gode karakterer, skal gøre, når den unge mand er blevet 24 år gammel og står med nye erfaringer, som han har erhvervet sig gennem en årrække, og nu ønsker at blive læge? Hvordan er det så, der skal være plads til ham?

Så kan jeg se, at regeringen lægger op til et eller andet med kvote 2 b, men det er en dispensationsmulighed og ikke en hovedvej ind i uddannelsessystemet. Og derfor mener jeg ...

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Nu er taletiden for længst udnyttet.

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

... at det er relevant at få svar på det spørgsmål.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er 3 minutter til at begrunde, og senere kommer fru Pernille Rosenkrantz-Theil ind igen og får mange minutter til rådighed, så jeg vil lige bede om, at taletiden bliver overholdt.

Jeg forstod, at det er videnskabsministeren, der kommer før undervisningsministeren. Det har man selv aftalt, og det respekterer jeg fuldt ud.

Besvarelse

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Jeg vil gerne takke for lejligheden til at redegøre nærmere for regeringens planer for kvote 2 og optagelsessystemet sådan helt generelt.

Regeringens beslutning om at afskaffe pointsystemet i kvote 2 har den helt simple grund, at vi føler, at det nuværende system har spillet faldt. På langt de fleste uddannelser er der i dag reelt frit optag, konkret kommer otte ud af ti ansøgere også direkte ind på deres førstprioritet.

Problemet med kvote 2 er, at det giver de unge falske forhåbninger. Med det nuværende system risikerer de unge at spille 2-3 år med at samle point for at komme ind på en af de meget efterspurgte uddannelser – i mange tilfælde uden at blive optaget, vel at mærke. Faktum er jo, at kun en ud af syv kvote 2-ansøgningsførte til optagelse på universitetet; altså en ud af syv, det er simpelt hen for lidt.

Som systemet ser ud i dag, udgør kvote 2 sammen med kvote 1 det optagelsessystem, der anvendes til stort set alle de videregående uddannelser. Optagelsessystemet er den udvælgelsesmekanisme, der træder i kraft, når der er flere ansøgere til en uddannelse, end der er studiepladser. Heldigvis er det sådan i dag, at der på langt de fleste videregående uddannelser er frit optag – det overflødiggjør selvfølgelig optagelsessystemet – men det er regeringens opfattelse, at den nuværende kvote 2 er sandt til i forhold til universitetsuddannelserne.

Kvote 2 virker for mange ganske uigennemskuelig. Det forekommer for mange ansøgere mere eller mindre tilfældigt, hvad der giver point, og hvad der ikke giver point. For mange ansøgere bruger derfor alt for meget tid på at samle point i kvote 2, særlig til de 10-15 såkaldte drømmeuddannelser på universiteterne. Her er der langt flere velkvalificerede ansøgere, end det er praktisk muligt at oprette studiepladser til. Det drejer sig om de meget populære uddannelser som f.eks. lægevidenskab, psykologi og statskundskab.

Resultatet er, at mange unge opnår det maksimale antal point, men at kun de færreste optages på den søgte universitetsuddannelse. Som tidli-

gere nævnt er det altså kun en ud af syv ansøgningsførte til optagelse på de nævnte drømmeuddannelser. Det viser oplysninger fra den koordinerede tilmelding. Det er jo udtryk for nytteløst pointsamleri for langt de fleste ansøgere, og ikke mindst er det spild af de unges tid og de unges ressourcer.

Kl. 16.30

Regeringen ønsker regler, der ikke er unødigt forsinkende for studiestart. Vi ønsker klarere og mere gennemskuelige regler for udvælgelseskriterierne, og så ønsker vi at inddrage intentionerne bag gymnasireformen i optagelsessystemet.

I det arbejde er det en væsentlig præmis, at der i universitetsuddannelser og de øvrige videregående uddannelser anvendes det samme optagelsessystem. Det betyder, at kvotesystemet fortsat vil være gældende. De videregående uddannelser vil fortsat have en kvote 1 og en kvote 2, ligesom den enkelte ansøger fortsat vil søge om optagelse via den koordinerede tilmelding, helt som vi kender det i dag. Her er selvfølgelig undtaget de uddannelser, der anvender optagelsesprøver eller et andet optagelsessystem – et eksempel er jo journalistuddannelserne både på Syddansk Universitet og på Danmarks Journalisthøjskole.

Men vi vil i højere grad tage højde for de forskelle, der er på henholdsvis universitetsuddannelser og de mellemlange videregående uddannelser. Formålet er at målrette anvendelsen af kvoterne til de forskellige uddannelser.

På universitetsuddannelserne skal optaget via kvote 1 øges. Det skyldes, at den naturlige vej til en universitetsuddannelse er en gymnasial eksamen. Min kollega undervisningsministeren er netop ved at føre en gymnasireform ud i livet – en reform, der skal styrke fagligheden og de studieforberedende elementer. Men med gymnasireformen er det endnu mere naturligt, at en gymnasial uddannelse også fremover skal være hovedvejen til en universitetsuddannelse.

Ændringerne vil også være et kraftigt signal om, at de unge skal gøre en indsats for at få mest muligt ud af gymnasiet. Ændringerne vil styrke fagligheden i de gymnasiale uddannelser, og herudover vil der som i dag være en mindre kvote 2 for ansøgere, der ikke har en gymnasial eksamen, og ansøgere med en udenlandsk eksamen.

Universiteterne vil også i begrænset omfang have mulighed for at optage ansøgere, der har helt særlige forudsætninger. Bl.a. vil universite-

terne fortsat have mulighed for at anvende samtaler og forskellige test.

Når vi flytter pladser fra kvote 2 til kvote 1, betyder det, at adgangskvotienten til de 10-15 meget populære universitetsuddannelser alt andet lige vil falde. Dermed må det forventes, at flere ansøgere end i dag kan optages alene på deres kvotient uden at skulle søge gennem kvote 2.

Endelig er det tanken, at en begrænset gruppe ansøgere skal gives mulighed for at foretage en faglig supplerer via GSK-systemet. Det gælder de ansøgere, der har en kvotient lidt under den direkte adgangsgivende kvotient på nogle af de 10-15 meget populære universitetsuddannelser, som jeg har nævnt flere gange. Hensigten er, at ansøgeren vil få at vide, præcis hvilke krav om faglig supplerer der skal opfyldes.

Samtidig vil de mere præcist få at vide, hvordan chancerne vil være for optagelse det følgende år. Det vil medføre større gennemskuelighed og en reel faglig opgradering af ansøgeren – en opgradering, der må målrettes den uddannelse, som den unge har søgt ind på. Der vil her i modsætning til i dag kunne gives et tilsagn om optag året efter. Det skaber øget retssikkerhed for ansøgeren. Præcis hvordan denne kvote og ændringerne i øvrigt skal udmøntes, vil regeringen fastsætte i tæt dialog med uddannelsesinstitutionerne.

Men regeringens udgangspunkt for fremtidens kvote 2 og optagelsessystemet ligger fast. For det første: Det nuværende nyttesløse point-samlere kan vi ikke være bekendt; det vil vi gerne afskaffe. For det andet: Der skal være tale om en reel faglig opgradering målrettet den pågældende uddannelse. Og endelig for det tredje: Det skal være gennemskueligt for ansøgeren.

Jeg er overbevist om, at vi med det nye optagelsessystem får fjernet en masse torne på de unges vej mod viden og kundskab og ikke mindst får flere unge hurtigere igennem og i arbejde.

Kl. 16.35

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil også gerne takke for lejligheden til at redegøre nærmere for regeringens overvejelser om kvote 2 og optagelsessystemet generelt.

Videnskabsministeren har netop redegjort for den overordnede opbygning af det kommende kvotesystem, hvilket jeg vil forsøge ikke at gentage. Endvidere har videnskabsministeren rede-

gjort for, at i alt 10-15 uddannelser i dag reelt har adgangsbegrænsning.

På mit ressortområde har alene fem uddannelser i 2004 været omfattet af adgangsbegrænsning på alle de institutioner, uddannelsen udbydes ved. Det gælder uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed, jordemoderuddannelsen, fysioterapeutuddannelsen, uddannelsen til afspændingspædagog og tegnsprogs- og MHS-tolkeuddannelsen.

På de øvrige videregående uddannelser under Undervisningsministeriet er der ingen adgangsbegrænsning. Der er plads til, at kvalificerede ansøgere kan optages på en uddannelse på en af de uddannelsesinstitutioner, der udbyder uddannelsen. Endvidere er der på hovedparten af uddannelserne typisk et meget stort optag, over 50 pct., gennem kvote 2. Det vil der også fremover være mulighed for.

Vi har ved indretningen af det kommende optagelsessystem været meget optaget af, at optagelsessystemet bliver så fleksibelt, at det kan anvendes inden for hele det videregående uddannelsesområde. Endvidere har det været vigtigt at sikre, at også ansøgere uden det adgangsgivende grundlag ud fra en realkompetencebetragtning skal have en reel mulighed for at blive optaget på en videregående uddannelse. Med det nye kvotesystem fastholder vi således, at resultatet af en gymnasial uddannelse skal være hovedadgangsvejen, men at der fortsat skal være andre optagelsesmuligheder.

I forbindelse med de konkrete overvejelser har vi også lagt vægt på, at der fortsat skal være en rummelighed i kvote 2-ordningen på de uddannelser, der ligger inden for Undervisningsministeriets område. Der kan særlig inden for de mellemlange og korte videregående uddannelser være behov for, at de studerende har en bred vifte af kompetencer. Det er derfor afgørende, at også unge uden en gymnasial baggrund kan få adgang til disse videregående uddannelser.

Kvote 2 skal derfor fortsat udgøre en reel adgangsvej for disse ansøgere. Det kan være ansøgere, der opfylder adgangskravene i kvote 1, men som ikke har kunnet optages på grund af adgangsbegrænsningen; ansøgere med anden adgangsgivende eksamen – det kan f.eks. være en pædagogisk grunduddannelse, som er adgangsgivende til pædagoguddannelsen; ansøgere, der ikke har en adgangsgivende eksamen, men som kan dokumentere kvalifikationer, der kan sidestilles hermed, dvs. realkompetence; el-

ler ansøgere med en udenlandsk gymnasial uddannelse.

Der er måske behov for her at nævne, at højskoleophold fortsat kan have betydning for optagelse i kvote 2, men ikke, som vi kender det i den gældende kvote 2, hvor et højskoleophold takseres efter en fast pointskala. I kvote 2 skal vurderingen fremover ske på baggrund af ansøgerens motiverede ansøgning, og den skal suppleres med interview og lignende.

Hvis ansøgeren begrundet sit højskoleophold – f.eks. i form af en beskrivelse af udbyttet og relevansen af opholdet for ansøgerens studievalg – kan og vil opholdet naturligt komme til at indgå i vurderingen. Det samme gælder andre aktiviteter, som ansøgeren mener, det har været relevant at beskæftige sig med. Det vil blive institutionerne, der selv foretager den nærmere fordeling af uddannelsespladserne inden for kvote 2.

Der vil dog samtidig blive stillet krav om, at institutionerne på internettet eller på anden tilgængelig og synlig måde offentliggør, hvilke kriterier institutionen lægger vægt på i sin vurdering. Det skal samtidig fremgå, at der er tale om en individuel vurdering af en motiveret ansøgning. Der bliver med andre ord ikke tale om den traditionelle pointberegning, men derimod optagelse efter en konkret individuel vurdering af den enkeltes studieegnethed på baggrund af en motiveret ansøgning.

Jeg vil således gerne fremhæve, at hovedsigtet med det kommende optagelsessystem har været, at vi får et logisk opbygget og gennemskueligt system, som understøtter, at flest muligt unge kommer ind på den uddannelse, de ønsker sig. Men samtidig har der været lagt afgørende vægt på, at optagelsesreglerne også fremover er fælles for alle videregående uddannelser, at de ikke virker forsinkende for studiestarten, og at de ikke ansporer til nytteløs pointjagt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til undervisningsministeren. Så er det fru Pernille Rosenkrantz-Theil som ordfører for forespørgerne, og der er 5 minutters taletid.

Kl. 16.40

Forhandling

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Tak for svaret.

Jeg mener jo, at vi står i en situation, hvor man har en række valg. For det tyder jo på, at

der er enighed om, at kvote 2-systemet ikke er ideelt, som det er i dag. Det, mener jeg, er det, ministrene siger heroppefra, og det er jeg sådan set enig i.

Så kan man jo gå to veje. Man kan konstatere, at det er rigtigt, at en femtedel af dem, der optages på de videregående uddannelser, kommer ind via kvote 2-systemet. Man kan også konstatere, at en meget stor del af dem, der forsøger at komme ind via kvote 2, faktisk ikke kommer ind. Så kan man jo vælge at gå i to retninger.

Enten kan man vælge at sige, at fordi der er så mange, der ikke bliver optaget via kvote 2, så nedlægger vi kvote 2 eller forandrer den så meget, at det kommer til at betyde noget helt andet, eller også kan man vælge at sige, at vi faktisk ønsker at optage flere gennem kvote 2 og dermed udvide den.

Selv i den sidste model er det faktisk muligt at gå flere forskellige veje, altså at man enten fokuserer meget enøjlet på karaktergennemsnittet, hvad jeg mener regeringen gør, eller at man i højere grad lægger op til, at der kan være andre kvalifikationer, man kan lægge vægt på i forbindelse med optaget.

Jeg mener, at de udspil, vi har set fra regeringens side, baserer sig på et meget indskrænket syn på, hvad uddannelse er, og på, hvad uddannelse kan og skal bruges til i vores samfund. Man mener nemlig, at der kun er én vej, og det er den slagne, formelle vej, og man kender kun én ting til vurdering af, hvad folk kan, og det er et karaktergennemsnit. Det mener jeg ganske enkelt er for simpelt. Det er ikke godt nok.

Så laver man en dispensationsmulighed, og det vil sige, at man ikke mener, at hovedadgangsvejen ind i uddannelsessystemet kan være en kvote 2-ordning. Man gik under den tidligere regering med de nuværende regeringspartiers stemmer ind og lavede en begrænsning af, hvor mange der kunne blive optaget på kvote 2. Nu vil man lave en yderligere begrænsning, samtidig med at man indsnævrer feltet af ting, ansøgerne kan lave for at komme ind via kvote 2.

Det vil altså sige, at man ikke længere mener, at det skal være en hovedadgangsvej ind i systemet, om end der er nogle dispensationsmuligheder. Det mener jeg sådan set er fint i tråd med det, regeringen ellers har gjort, nemlig at kvæle de alternative veje ind i uddannelsessystemet for dem, der ikke lige er gået den slagne vej, og det mener jeg er meget problematisk i et samfund, hvor vi skal leve af viden, og hvor vi skal leve af uddannelse.

Vi har set det, da regeringen nedlagde den fri ungdomsuddannelse, vi har set det i regeringens udspil omkring pædagoguddannelserne, hvor man meget gerne vil stramme op på adgangskravene til uddannelsen. Jeg mener sådan set, at det er patetisk, at det vigtigste argument, man kan komme med, er, at der ikke er mange, der kommer ind via kvote 2-systemet.

Undskyld mig, men hvem er det, der beslutter, hvor mange der kan komme ind gennem kvote 2-systemet? Det er jo sådan set regeringen selv. Altså hvis regeringen mener, det er et problem, at der ikke er flere, der kommer ind gennem kvote 2-systemet, så kunne regeringen sådan set bare udvide antallet af mennesker, der kan komme ind gennem kvote 2-systemet.

Det er jo en selvpfyldende profeti, når man i 1998-99 lægger stemmer til at indskrænke antallet af mennesker, der kan komme ind gennem kvote 2, og man så et par år senere kommer og siger, at nu er der søreme ikke så mange, der kan komme ind, så nu bliver vi nødt til at afskaffe det. Det mener jeg er den omvendte vej rundt.

Jeg mener, at det, der skal danne grundlaget for at vurdere, hvordan vi forandrer på kvote 2, for det er vi alle sammen interesserede i, er en diskussion af, hvad der er, der gør folk kvalificerede til at uddanne sig. Der er jeg altså af den overbevisning, at et karaktergennemsnit, som man opnår, når man er 18-19 år gammel, og som man så kan få lov til at forbedre, til man er 19-20 år gammel, ganske simpelt er for snævert. Det er for snævert et grundlag at vurdere folk på.

Jeg mener, at det ikke er nok med en dispensationsmulighed. Der skal være et alternativ som hovedadgangsvej ind i uddannelsessystemet, som baserer sig på andet end et karaktergennemsnit, som man typisk opnår, når man er 18-19 år gammel.

Det vil altså sige, at jeg mener, det skal være sådan, at en 24-årig eller en 28-årig eller en 35-årig kan komme ind, ikke på dispensation, men ad hovedadgangsvejen ind i systemet via den erfaring, vedkommende har opnået. Jeg mener, at regeringen igen, repræsenteret ved de to ministre, heroppefra sådan set slår fast, at der alene er tale om en dispensationsmulighed og ikke en hovedadgangsvej ind i uddannelsessystemet; tværtimod lægger man faktisk op til, at hovedadgangsvejen – den eneste hovedadgangsvej ind i systemet – skal være, at man har et bestemt karaktergennemsnit fra sin studentereksamen. Det synes jeg er meget, meget problematisk.

Jeg synes, det er for snævert at fokusere på de formelle veje og på det formelle system. Jeg synes, vi i stedet skal sørge for, at alle mennesker kan komme tilbage ind i uddannelsessystemet, hvis de af den ene eller anden årsag er faldet ud undervejs. I stedet for mener jeg, at regeringen lægger op til at lukke dørene for unge mennesker, der ikke lige kunne finde den slagne vej, da de var 18-19 år gamle.

Kl. 16.45

Så jeg synes, at vi skal tage en diskussion med det udgangspunkt, at alle i Folketingssalen ønsker at forandre på kvote 2-systemet, men at vi har meget forskellige opfattelser af, hvordan man forandrer det, sådan at det bliver mest hensigtsmæssigt, og så håber jeg, at vi, inden regeringen gennemfører de her ting, i et eller andet omfang kan nå hinanden.

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Jeg ville da gerne høre fru Pernille Rosenkrantz-Theil svare på et enkelt spørgsmål.

Jeg er selvfølgelig enig i, at det ville være godt, hvis vi kunne diskutere os frem til en højere grad af enighed. Men vi skal jo ligesom diskutere på det samme grundlag, og i fru Pernille Rosenkrantz-Theils første indlæg blev det sagt, at man ville lukke færre ind, og at det ville blive sværere at komme ind i uddannelsessystemet ad denne her vej.

Kan vi ikke være enige om, at der er det samme antal uddannelsespladser til rådighed? Det kan godt være, at man skal ændre det, men det er ikke den her debat. Den her debat er, at hvis man lukker færre ind via kvote 2, så bliver der flere i kvote 1, der kommer altså det samme antal ind. Det er jo rart at diskutere på det samme grundlag.

Og så ville jeg godt lige høre, hvorfra fru Pernille Rosenkrantz-Theil har, at man kun kan forbedre et år efter, at man er færdig med sin studentereksamen, via GSK, for det er i hvert fald ikke det, jeg har læst i papirerne.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Med hensyn til den sidste del bliver jeg nødt til at få anledning til at gå ned på min plads og hente de papirer, hvori undervisningsministeren udtaler det.

Som jeg sagde i mit ordførerindlæg, var der forskellige meldinger, alt efter hvor man læste,

og derfor bad jeg i min indledning ministrene om at afklare, hvorvidt det var tilfældet eller ej.

Jeg håber selvfølgelig, at Venstres ordfører har ret, nemlig at det ikke kun skal være muligt et år efter, men det står altså i nogle af de papirer, vi har fået ud om, hvad regeringen vil på det her punkt. Men det er jo et spørgsmål om at få afklaret det. Jeg havde håbet på, at ministrene ville have svaret på det i deres bemærkninger til min indledning.

Så vil jeg sige omkring det her med, om man lukker færre eller ikke lukker færre ind: Det er fuldstændig rigtigt, at antallet af uddannelsespladser er det samme, og vi skal selvfølgelig diskutere det indholdsmæssige i det her og ikke antallet af pladser.

Det, der er spørgsmålet, og det, jeg mener, der er værd at diskutere, er jo: Hvem er det, man lukker ind? Jeg synes, det er sørgeligt, hvis det er sådan, at det kun er dem, der er meget unge og har meget lidt erfaring, men til gengæld har et godt karaktergennemsnit, der kommer ind i uddannelsessystemet. Det, man gør her, er, at man lægger større vægt over på den gruppe frem for dem, der har noget anden erfaring. Og det er jeg meget ked af. Jeg synes, det er fint, hvis man kan finde en balance mellem at have de unge, der kommer lige fra gymnasiet med tårnhøje karakterer, og at have en gruppe af ældre studerende, som har andre kvalifikationer.

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Det er godt, vi kan være enige om, at der ikke bliver færre pladser, og at det derved ikke bliver sværere at komme ind i uddannelsessystemet, men man kan selvfølgelig diskutere, hvem der kommer ind, og den diskussion vil jeg gerne fortsætte med.

Og så vil jeg da gerne sige, at det er min helt klare opfattelse, at det er efter, man har fået tildelt en plads, at man så har 12 måneder til at forbedre sin studentereksamen, og ikke efter at man er færdig med sin studentereksamen. Og det er jo en helt anden snak end det, fru Pernille Rosenkrantz-Theil siger.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg har altså fortsat ikke været nede på min plads, og derfor er det lidt svært at tage den sidste del af diskussionen, fordi der er kommet forskellige meldinger, alt efter hvem der har udtalt sig og hvor, og det vil sige, at jeg stadig håber, at

ministrene – eller bare den ene af dem – vil komme herop og afklare det spørgsmål, sådan at det står fuldstændig lysende klart, hvilken vej regeringen har tænkt sig at gå.

Så vil jeg sige igen: Det er rigtigt, at der ikke kommer færre uddannelsespladser. Men det er også rigtigt, at det for nogle bestemte grupper bliver sværere at komme ind. Og det synes jeg er et problem, for den, det bliver sværere at komme ind for, er f.eks. typisk en af hankøn, som ikke har været helt moden nok i gymnasiet og derfor ikke helt fik det rigtige karaktergennemsnit. Der bliver det altså sværere for vedkommende at vende tilbage til uddannelsessystemet, fordi man lukker for, at andre typer af erfaringer er væsentlige, og det synes jeg er problematisk.

Hvor en femtedel i dag bliver lukket ind over kvote 2-systemet, så vil der være flere, der i fremtiden kommer til at blive lukket ind ad kvote 1-systemet, og det betyder, at sammensætningen af de studerende, der er på landets universiteter, vil forandre sig og, synes jeg, med en forkert balance.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til fru Pernille Rosenkrantz-Theil. Og så er det hr. Christian Lund Jepsen som ordfører.

Christian Lund Jepsen (V):

Så kan jeg jo sige til fru Pernille Rosenkrantz-Theil, at nu kommer der en af de der af hankøn, som ikke fik taget sig sammen i gymnasiet, og som derfor ikke har haft mulighed for at komme ind på ret mange af de uddannelser, fordi der var så mange andre spændende ting at lave.

Men personligt var jeg i lang tid også meget betænkelig ved at ændre ved det nuværende kvote 2-system.

Kl. 16.50

Jeg har haft den fornemmelse og den holdning, at det var fint nok at samle point, inden man blev optaget på det drømmestudium, som man gerne ville ind på, og jeg mener for så vidt stadig væk, det i nogen grad skal være sådan, at man samler point. Men jeg kan også se, at virkeligheden ikke altid ser sådan ud, og vi er også nødt til at forholde os til virkeligheden. Og det har vist sig, at kvote 2 for manges vedkommende jo reelt ikke har ført til noget.

Venstre er enig i, at der bør ske ændringer i optagelsessystemet til de videregående uddannelser. Når det drejer sig om uddannelserne på Videnskabsministeriets område, så må vi kunne blive enige om, at en del unge mennesker indle-

der en pointjagt, som for langt de flestes vedkommende ikke fører dem ind på det studium, som de drømte om at komme ind på.

Jeg ved, at ikke alle kan lide, at man tager en illusion fra dem, men vi skylder faktisk en gang imellem ansøgerne at gøre det. Det er forkert, at en del ansøgere bliver bibragt den opfattelse, at de kan komme ind på en uddannelse, som de aldrig reelt har en chance for at komme ind på. Jeg synes, der er god grund til at understrege, at det reelle problem jo vedrører relativt få uddannelser. Der er masser af muligheder for at få en videregående uddannelse i Danmark.

For Venstre er det at følge principper vigtige i diskussionen om ændringerne i optagelsessystemet. Der skal være tale om et gennemskueligt system. Der skal være tale om et system, hvor det, de unge foretager sig for at komme videre i uddannelsessystemet, er relevant i forhold til dette, at systemet har plads til forskelle, ikke mindst mellem de få uddannelser med en høj kvotient på Videnskabsministeriets område og de mere produktionsrelaterede uddannelser på Undervisningsministeriets område; at der stadig er en kattelerm på de mest søgte studier, om end jeg indrømmer, at den er meget lille; at der bliver tale om et mere fokuseret system, hvor fagligheden spiller en rolle, og at ikke mindst vejledningen bliver bedre og mere målrettet og som sagt lidt mere konfronterende, så man får at vide, om man har en chance for at komme ind på studiet eller ej.

Der er ingen grund til at forherlige kvote 2, heller ikke som social opsamlere. I forbindelse med Stop Nu-demonstrationerne blev det hævdet, at kvote 2 i høj grad opsamlede unge, der kom fra socialt svage hjem. Jeg har spurgt både dem, der stod bag Stop Nu, og mange andre, om der var en dokumentation for det. Det er ikke lykkedes at få bare noget, der lignede en dokumentation for, at det var tilfældet. Det ville måske have påvirket min holdning lidt.

Men jeg har ikke noget imod, at folk tager hvervsarbejde, at de tager på jordomrejser eller endnu bedre: at de tager på et højskoleophold. Det vil Venstre slet ikke blande sig i, det kan folk sagtens selv finde ud af. Men jeg synes faktisk, det er ærgerligt, vil jeg gerne lige sige som afslutning, at ændringerne i optagelsessystemet i manges øjne er blevet opfattet som et angreb på det at tage på højskole.

Højskolernes krise skyldes helt andre ting, og diskussionen om kvote 2 og højskoler er efter min mening helt forfejlet. Jeg holder meget af

højskolerne og har selv arbejdet der, men optagelsessystemet til de videregående uddannelser skal altså ikke indrettes efter højskolernes desværre p.t. manglende evne til at tiltrække elever. Og så skulle højskolerne måske lade være med at klage så meget, så kunne det være, at det blev skæggere at komme på højskole.

Nu skal det nye forslag til optagelsessystem snart til høring, og jeg synes, det er vigtigt, at vi også har en vis åbenhed efter høringen. Jeg tror ikke, at alle kan tilfredsstilles, men jeg vil gerne sige, at jeg mener inden en høring, at det er godt, vi har to ører, og at vi også skal lytte til de indvendinger, der måtte være. Men vi skal indrømme, og der er jeg glad for den første ordførers indlæg, at det nuværende system ikke fungerer optimalt. Og så må vi jo se, om der kommer nogle gode forslag, som er bedre. Men som udgangspunkt tilslutter vi os naturligvis regeringens forslag om et nyt optagelsessystem.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er korte bemærkninger, og den første kommer fra fru Margrethe Vestager.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg sætter meget stor pris på hr. Christian Lund Jepsens tilgang til det her og også den åbenhed, der er for at diskutere, om det lige præcis er på denne her måde, det skal være på, eller om vi på andre måder kan udvikle optagelsessystemet.

En af de ting, som jeg gerne vil have ordførers refleksion over, er spørgsmålet om vejledningen, for regeringen har på skrift udtalt, at man går hen til vejledningen, og så bliver man bibragt en opfattelse af, hvordan man kan samle point. Så synes jeg jo, at det ligger lige for at styrke vejledningen, så den bliver mere nøgtern og mere realistisk i forhold til unges mulighed for, selv om de så samler alle de point, der måtte kunne gives nogen sinde, at komme ind på ønskeuddannelsen. Og at det måske var vigtigere at sætte ind der og så give lidt bedre tid til at lave en reform af optagelsessystemet, fordi man så kunne få en større realisme i de unges vurdering af, hvad de egentlig kan bruge deres adgangsgivende eksamen til, og hvor de kan forbedre sig.

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Jamen det kan vi jo ikke blive uenige om. Jo, jeg vil ikke love, at man udsætter – det kan jeg slet

ikke love, og det tror jeg ikke vi gør – ikrafttrædelsen af det her. Det er jo et langvarigt system, og det tager flere år, inden det kan træde i kraft.

Men jeg er enig med fru Margrethe Vestager i, at det er vigtigt at få vejledningen bedre. Man har jo taget nogle initiativer, og der skal måske tages flere initiativer endnu. Jeg har også selv haft lidt kontakt til vejledningssystemet, og jeg har opfattelsen af, at vi desværre en gang imellem er lidt bange for at sige, at en person som ham, der nu står på talerstolen i en middel studentereksamen, jo ikke kommer ind på lægestudiet. Men han kan jo altid prøve at samle nogle point, og så kan det være, at kvotienten falder om 2 år, når han har samlet point. Det har man måske været bange for at sige direkte – men man er nødt til at sige det.

Kl. 16.55

Der tror jeg – og det er i øvrigt noget af det, man også ser, når man analyserer vejledningssystemerne – at man skal være mere konfronterende end eftersnakkende i vejledningen.

(Kort bemærkning):

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det ville være meget interessant at gå videre i den drøftelse den vej rundt. Min anden korte bemærkning vil jeg gerne bruge til det, som ordføreren talte om i forhold til højskolerne. For jeg deler synet på højskolerne, og jeg oplever egentlig ikke, at de klynker. Tværtimod oplever jeg, at de søger med stor intensitet på at finde nye veje.

Men jeg har oplevet, at mange unge – måske egentlig ikke engang helt reelt for at samle point – har brugt det, at højskolerne har givet point, til at sige til deres omverden: Prøv lige at se, hvor fornuftigt det er at tage på højskole. Den samfundsmæssige anerkendelse, der ligger i at sige, ja, vi vægter sådan set højskole, har haft betydning for et højskoleopholds standing eller omdømme i forhold til andre ting, man kunne forestille sig.

I hvert fald forekommer det paradoksalt, at det at aftjene sin værnepligt i fremtiden skal kunne tælle som et GSK-fag, mens højskoleophold ikke på samme måde skal ses som værende noget, der kan vægtes pr. automatik.

(Kort bemærkning):

Christian Lund Jepsen (V):

Jeg er da enig i, at det har givet højskolerne en lille vinkel, at man har kunnet sige, at de talte. Men de talte jo så på lige fod med erhvervsarbej-

de eller jordomrejser, og der har jo ikke været mangel på folk, der tog ud at rejse. Derfor tror jeg bare ikke på, at selve det, at man får point i kvote 2-systemet, redder højskolerne.

Så vidt jeg husker, er det en ud af hundrede ansøgere på de videregående uddannelser, der i det hele taget har det med, og på en lang række af uddannelserne er der stadig væk en mulighed for i kvote 2 at henvise til, at man har været på en højskole.

Jeg vil meget gerne hjælpe højskolerne. Jeg oplever bare, at højskolerne klynker sig til, at det her er det, der redder højskolerne. Det tror jeg desværre ikke det er. Jeg tror, det er nogle helt andre ting, for det skal langt mere ind i de unges bevidsthed, at højskolerne er en mulighed. For jeg tror nemlig, det er rigtig godt – og vi har også selv brugt det – at tage på højskole, det tror jeg er bedre, inden man skal i gang med en videregående uddannelse. Det er vi helt enige om.

(Kort bemærkning):

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Jeg vil blot bede Venstres ordfører bekræfte, at de økonomiske vismænd i deres rapport i oktober 2003 slog fast, at der er en sammenhæng mellem karaktergennemsnit og social baggrund.

(Kort bemærkning):

Christian Lund Jepsen (V):

Det er sikkert rigtigt. Nu har jeg ikke vismændenes rapport, men det vil jeg da tro, når fru Pernille Rosenkrantz-Theil siger det. Men det er bare ikke nødvendigvis den måde, man så kommer ind via kvote 2. Der har jeg også spurgt de folk, der nu også stod ude på Slotspladsen, om de havde nogen som helst form for dokumentation for, om man kom ind. Det har de lovet nu i en måned siden demonstrationen at sende, og jeg har ikke kunnet få den. Det er måske også nogle med god baggrund, der kommer ind via kvote 2, for de har haft råd til at rejse jorden rundt og har haft råd til at foretage sig nogle af de ting, man så samlede point på.

Jeg er åben for en diskussion om at se på, om det har en social effekt. Det tror jeg bare ikke på at det har, og jeg har i hvert fald ikke kunnet få noget som helst, der bare indikerede det. Derfor tror jeg gerne på, at selve karaktersammenhængen gør det. Derfor skal vi også langt mere bryde de sociale mønstre, som er. Det har regeringen også på andre områder taget initiativ til at gøre.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det synes jeg jo var en interessant melding, for jo mere man lægger vægt på karaktergennemsnittet, det gør man via kvote 1-systemet, i jo højere grad vil det jo netop have social slagside.

Hvis hr. Christian Lund Jepsen kan være enig i, at de økonomiske vismænd har slået det fast, og i øvrigt er enig i den betragtning, de økonomiske vismænd kommer med, så ligger det jo sådan set lige til højrebenet at slå fast, at jo flere pladser og jo flere mennesker, der optages via kvote 1, desto større social slagside har det.

Det kan godt være, at hr. Christian Lund Jepsen ikke har fået papirerne fremsendt fra Stop Nu-initiativet, men det kan jeg sådan set godt gøre i stedet for Stop Nu-initiativet, sådan at hr. Christian Lund Jepsen kan læse den økonomiske vismandsrapport, som vi i øvrigt har brugt i flere forskellige sammenhænge her i Folketings-salen, når vi har diskuteret uddannelsespolitik. Så jeg kan ikke forstå, hvorfor det kommer som en overraskelse for hr. Christian Lund Jepsen, at der er blevet lavet den sammenhæng mellem social baggrund og karaktergennemsnit i gymnasiet.

Kl. 17.00

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Nu kommer det ikke som nogen overraskelse for mig, at der er en vis sammenhæng mellem social baggrund og karaktergennemsnit, men det dokumenterer jo ikke, hvem det er, der kommer ind via kvote 2, og at de i kvote 2 har en dårligere social baggrund. Det ligger da ikke lige til højrebenet. Det er jo ikke dokumentation for det.

Hvis fru Pernille Rosenkrantz-Theil eventuelt senere kan dokumentere, at de, der kommer ind via kvote 2, rent faktisk har en svagere social baggrund, så vil jeg gerne se det. Jeg er ikke overrasket over det, fru Pernille Rosenkrantz-Theil siger vedrørende kvote 1. Men vi snakker om kvote 2.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Jeg vil godt takke Venstres ordfører for et åbent indlæg. Ordføreren er, som jeg hører det, er åben over for, at der faktisk sker ændringer, sådan at vi kan nå frem til at forbedre kvote 2 i stedet for – sådan som jeg ser hovedlinjerne i oplægget –

at få rullet kvote 2 tilbage. Men det må vi se frem til.

Jeg kunne også forstå på hr. Christian Lund Jepsen, at det var et mål for Venstre, at det skulle være enkelt og overskueligt for de unge, som er i gang med at vælge uddannelse, ligesom at overskue deres muligheder og vælge retning.

Derfor vil jeg godt spørge, om ikke hr. Christian Lund Jepsen vil give mig ret i, at det er sådan lidt kaskade, at man går fra i dag at have to optagelseskategorier, nemlig kvote 1 og kvote 2 til med regeringens oplæg at have en – undskyld mig – syndflod af forskellige optagelseskategorier. Det kan da vel ikke gøre det lettere for de unge at skulle overskue, hvordan de skal administrere deres studievalg.

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Jo, det mener jeg sådan set godt det kan. For jeg mener, at begge kvoter i kvote 1 er nemme, logiske, overskuelige, og jeg mener også, at kvote 2 a er meget logisk og overskuelig. Kvote 2 b er jo en kvote, hvor man så har en dispensationsmulighed, kaldte fru Pernille Rosenkrantz-Theil det. Jeg vil kalde det en mulighed for at søge i forhold til relevante uddannelser, en mulighed for at få den kattelem ind i uddannelsessystemet, der skal være.

Jeg opfatter det bestemt ikke som mere uoverskueligt eller mere vildledende end det nuværende system. Jeg synes, at jeg med hensyn til det nuværende system desværre også har mødt mange unge mennesker, som har gået på pointjagt, og som troede, de kunne få en uddannelse. Det må da også interessere oppositionen, at der er nogle, der starter på noget, som de reelt aldrig nogen sinde får noget ud af, ud over at det selvfølgelig er udmærket at rejse jorden rundt eller tage erhvervsarbejde, eller hvad man vil. Men de er jo ikke kommet videre af det.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Jeg tror, vi er fuldstændig enige fra højre til venstre i Folketingssalen om, at vi selvfølgelig skal hjælpe unge, så der ikke er nogen, som begynder på noget, som er halsløs gerning, og at man har så klare forudsætninger som muligt for at gå i gang.

Jeg vil godt helt konkret spørge hr. Christian Lund Jepsen, som refererer meget til folk, han har talt med: Hvor mange mennesker har hr. Christian Lund Jepsen talt med, unge menne-

sker, som skal til at søge ind på en uddannelse, som har efterlyst flere forskellige kvoter? Som har sagt: Kan vi ikke nok få flere forskellige kvoter, fordi vi synes, det er for få med kun kvote 1 og kvote 2. Vi vil gerne have mange flere, for det synes vi gør det nemmere at overskue. Hvor mange mennesker har hr. Christian Lund Jepsen talt med, som havde det synspunkt?

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Hr. Christian Lund Jepsen har ikke talt med ét menneske, som har efterlyst flere kvoter, for det er sådan set ikke noget, folk diskuterer, i hvert fald ikke noget, som de unge, jeg har snakket med, diskuterer.

Men jeg har talt med folk og talt med unge, og dem har jeg talt med nogle stykker af, som har haft det håb, at da de ikke oprindeligt kom ind via kvote 1, så kom de nok ind gennem kvote 2 om 2 år, hvis de gjorde noget for det. Og da de så nåede 2 år hen, måtte de konstatere, at de først nu skulle til at beslutte sig, fordi de faktisk heller ikke kom ind via den kvote 2. Men det er jo en helt anden diskussion, og der tror jeg heller ikke vi er uenige.

Jeg har ikke opfattet hidtil, at oppositionen har syntes, det var nødvendigt at ændre optagelsessystemet, men det er jo en interessant diskussion, at man er det. Så synes jeg, vi skal tage det som udgangspunkt. Jeg er faktisk glad for det. Det var derfor, jeg også prøvede at lave en lidt mere åben ordførertale, for jeg synes jo ikke, det her sådan set behøver at være ideologisk. Det kan det godt være, men man kan i hvert fald også være praktisk, sådan at det, der er godt, er, hvordan de unge kommer videre i systemet. Det tror jeg interesserer os alle sammen.

(Kort bemærkning).

Lene Jensen (S):

Jeg vil faktisk også gerne kvittere for den åbenhed, som også jeg synes ligger i ordførertalen. Jeg synes, det lover godt i forhold til at kunne diskutere det her videre.

Men jeg vil godt opholde mig en lille smule ved den der diskussion omkring social baggrund og karaktergennemsnit, for sådan som jeg hører det, er det, som hr. Christian Lund Jepsen jo også siger, at kvote 1, dvs. dem, der optages på det rene gennemsnit, kommer til at fylde mere. At der så er flere, der kommer ind den vej.

Kl. 17.05

Så er der så dem, der skal søge optagelse via kvote 2. Men er det ikke rigtigt, at også i kvote 2 kommer karaktererne til at fylde meget mere. Faktisk er det kun dem, som mangler op til 0,3 i gennemsnit, som overhovedet kan komme i betragtning i det, der hedder kvote 2 a.

Og er det så ikke, hvis vi er enige om, at der er en social ting omkring det med karaktergennemsnittet, sådan set at føre det over i den kvote 2, som ellers skulle samle nogle af dem op, som måske havde nogle alternative kvalifikationer? Og er det ikke på den måde med til at cementere en social slagside i forslaget?

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Ja, fru Lene Jensens fremstilling af, at karaktererne i forbindelse med kvote 2 jo kommer til at fylde mere, kan jeg jo ikke være uenig i, for det er jo et faktum, at det gør de. Sådan er forslaget jo bygget op.

Det, jeg sætter spørgsmålstegn ved, og som jeg gerne vil have noget dokumentation for, er, om de, der rent faktisk kommer ind via kvote 2, så har en dårligere social baggrund, eller om det er folk, der har en god social baggrund, men ikke har taget sig sammen i gymnasiet og så har haft råd til at samle point og gøre alle mulige andre ting bagefter og derfor måske sådan set ikke skiller sig ud fra den profil, der er af de sociale ting.

Nu skal vi jo så også huske på, og det synes jeg er vigtigt, at der er en lang række uddannelser, hvor der er masser af plads i kvote 2 til det. Undervisningsministeren nævnte jo f.eks. alle de uddannelser, der er på Undervisningsministeriets område, hvor der stadig væk vil være en rummelig kvote 2 på mange måder.

Det her handler jo om forholdsvise få uddannelser. Jeg har bare ikke set dokumentation for, at de faktisk er dårligere socialt stillet, dem, der er i den nuværende kvote 2.

(Kort bemærkning).

Lene Jensen (S):

Min stille pointe handlede sådan set også bare om, at man flytter det fokus, der i forvejen er på kvote 1 og karaktererne, over i kvote 2 også. Det er sådan set bare det, der er min stille pointe, og jeg er sådan set enig i, at det er relativt få uddannelser, men det er jo dels interessante uddannelser, dels er det et interessant princip i forhold til, hvad det er, der tæller.

Derfor vil jeg gerne bruge mit andet spørgsmål til at spørge om Venstres ordførers forventninger til, hvad kvote 2 b kommer til at fylde i den her nye måde at gøre det på, idet man i forenklingens navn nu både har kvote 1 a, kvote 1 b, kvote 2 a, kvote 2 b – det skal jeg vende tilbage til lidt senere. Men hvor meget forventer hr. Christian Lund Jepsen, at den kommer til at fylde i den her nye sammenhæng?

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Jeg tror ikke, at kvote 2 b kommer til at fylde ret meget på de der mest søgte uddannelser. Jeg sagde i min ordførertale, at det var en kattelem, og at den var lille. Det indrømmede jeg, men den kommer dog for mig til at fylde på en anden måde. Den kommer ikke til at fylde efter et pointsystem, men i høj grad efter en vurdering, så hvis der er folk, der ikke har en studentereksamen, der er god nok eller i nærheden af at være god nok, men på helt andre måder har kvalificeret sig til, at man forventer, at de kan gennemføre studiet, så er der en chance.

Jeg synes faktisk ikke, at det er så dumt, at den chance er der, så derfor er jeg sådan set glad for kvote 2 b, som den er udformet.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Så siger vi tak til ordføreren, og så er det fru Lene Jensen som ordfører.

Lene Jensen (S):

Før vi fuldstændig fortaber os i teknikaliteter og kvoter og sådan noget, tror jeg sådan set, det er vigtigt at tage det udgangspunkt, at det at blive optaget på en uddannelse er en ret stor ting for de fleste, og det gælder, uanset om man kommer frisk fra fad fra gymnasiet, eller man først på et lidt senere tidspunkt finder ud af, at man gerne vil uddanne sig videre, for det handler jo om livsvalg.

Det handler ikke om teknik, det her, det handler om livsvalg, og det handler om at have på den der rette hylde, uanset hvilken facon den så i øvrigt har, der gør, at man kan have et fornuftigt afsæt, både når det gælder arbejdslivet og måske også ganske meget af resten af livet, som man kan udvikle sig fra.

Hovedvejen til de videregående uddannelser er en adgangsgivende eksamen. Sådan er det, og det er også Socialdemokratiets holdning, at det skal være sådan fremover. Men vi er altså også af den overbevisning, at det er utrolig vigtigt, at

man også kan komme frem til målet ad alternative ruter, både dem, der er brolagt med de her karakterforbedringer, som vi lige har diskuteret, og så dem, der er grundet på andre former for kvalifikationer.

Og så skal de her alternative ruter altså være til at finde ud af. De skal være gennemskuelige, og de skal være rimelige – så langt er vi enige.

Regeringen er nu ved at barsle med det her nye optagesystem til de videregående uddannelser, og det er fornuftigt nok at rydde op i den jungle, hvor den nuværende pointjagt foregår. Jeg synes bare, at det ser ud, som om man får botaniseret så kraftigt, at man faktisk får afskåret nogle af de alternative ruter, der ikke handler om karakterer, og får dem skåret så langt ned, at det kan diskuteres, om de i fremtiden på en række uddannelser overhovedet vil spille en reel rolle for ret mange.

Kl. 17.10

Som jeg lige antydede i mit spørgsmål, mener jeg sådan set også, det er fascinerende, at man i forenklingens navn afskaffer kvote 2 for at indføre kvote 1 a, kvote 1 b, kvote 2 a, kvote 2 b og derudover giver point, hvis man har aftjent sin værnepligt. Det forekommer ikke fuldstændig logisk og ej heller som den meget, meget store forenkling.

Sådan som jeg har hørt ministrene og også har fulgt noget af debatten, så kan jeg ikke opfatte det anderledes, end at kvote 2 b, altså der, hvor karaktererne ikke er det primære, i forhold til de længerevarende videregående uddannelser praktisk taget afskaffes. Det synes jeg er meget, meget ærgerligt, for det betyder jo, at hvis man er endt ud med et eksamensresultat, som er 0,4 under den kvotient, der skal bruges, så er det bare ærgerligt. Så er der ikke nogen anden chance for at komme videre i uddannelsessystemet, og jeg synes ærligt talt, det er udansk. Jeg synes, vi går glip af noget vældig, vældig vigtigt i det danske uddannelsessystem, hvor vi lægger vægt på at have en vis rummelighed, hvor vi lægger vægt på, at der også skal være muligheder for mennesker, som ikke fuldstændig går den slagne vej.

Det, at der nu i kvote 2 skal lægges så stor vægt på karakterer, får det oppe i mit hoved til at bimle i retning af, at vi på en måde afskaffer den her pointjagt til fordel for et karaktærræs på akkord. Og jeg ved altså ikke, om det er mere sympatisk. Det kan godt være, at det er mere effektivt, og vi vil som sagt gerne være med til at kigge på, hvordan man kan indrette kvote 2,

men det er altså rigtig, rigtig, rigtig ærgerligt, hvis effektiviteten skal gå ud over den rummelighed, som vi altså også synes, der skal være plads til.

For os er det afgørende, at man kan komme videre i uddannelsessystemet, når livssituationen er til det, og man lige nøjagtigt har de kvalifikationer, som er relevante for den uddannelse, man søger. Og så vidt jeg kan se, ser det altså ikke ud, som om det bliver bedre med det forslag, der er lagt frem, men ringere, og jeg håber meget på, at der i hvert fald vil være en imødekommethed i forhold til at diskutere det og også meget gerne til også at evaluere, hvordan det så rent faktisk går.

Som sagt er vi nede og røre ved nogle meget følsomme mekanismer, som er enormt vigtige i forhold til, hvordan det danske uddannelsessystem ser ud.

Louise Frevert (DF):

Optagesystemet gennem kvote 2 til både de mellem lange videregående uddannelser og til de lange videregående uddannelser har længe været utrolig uigennemskueligt.

Gennem de sidste 10 år har der været et pointsystem til kvote 2, der har gjort det helt uoverskueligt for de studerende at finde vej igennem optagelsesjunglen.

Når vi taler om kvote 2, skal vi ikke glemme, at det har været en kattelem for de kommende studerende, der ikke har haft mulighed for at få et direkte optag, fordi deres karakterer simpelt hen ikke har været gode nok.

Selvfølger skal der være plads til, at man kan få en chance mere i sin tilværelse til at få en uddannelse, som man ønsker, men spørgsmålet er blot, hvor lang betænkningstid man skal have for at kunne få den ønskede uddannelse.

Man får ikke kvalifikationer til en medicinuddannelse ved at tage på en rygsækrejse til Afghanistan. Man må gå ud fra, at kvalifikationer må komme ved at være studierelaterede, og at det så også samtidig skal og kan gå hurtigere.

Vi ved også, at der er et stort frafald på mange uddannelser. Vi ved også, at gennemsnitsalderen i Danmark for fuldførelse af både MVU- og LVU-uddannelser er meget høj i forhold til andre lande, og derfor må målet være, at man kommer ind på en uddannelse, så man kan komme til at virke i arbejdslivet efter uddannelsen så hurtigt som overhovedet muligt.

Det må også være i de studerendes egen interesse, at systemet, hvis der skulle være tvivl om,

hvorvidt man er egnet til at blive optaget eller ej, er så gennemskueligt som overhovedet muligt, når man skal ind på sin drømmeuddannelse.

Med det oplæg, som ministrene er kommet med, kan jeg slet ikke se, at der skal være nogen tvivl om, at det er det rigtige spor at køre på. Vi kan også lige så godt være enige om, at det ikke er et besparelsesforslag, men et gennemskuelighedsforslag. I stedet for at man tidligere har haft kvote 1 og kvote 2, har man nu kvote 1 a, kvote 1 b samt kvote 2 a og 2 b.

Ved kvote 1 a er det, som det plejer at være, nemlig at gennemsnittet er det afgørende for at komme ind på en uddannelse. Og ved kvote 1 b får man oven i købet en ekstra bedømmelsesmulighed, hvad der ikke har været mulighed for tidligere, og med det, man kalder en faldende optagelseskvotient, hvilket vil sige, at optagelseskvotienten består af eksamensgennemsnittet lagt sammen med gennemsnittet af fire centrale skriftligt stillede prøver fra eksamensbeviset.

Kl. 17.15

Med kvote 2 a får man en ny chance, og det må da også være rimeligt, at man har mulighed for at tage en dyb indånding og søge ind på en uddannelse. Hvis man ikke bliver optaget, kan man derefter gå på et supplerende GSK-kursus og korrigerer sit eksamensgennemsnit, så det vil sige, at kvote 2 a i princippet fungerer som kvote 2 i dag.

Det væsentlige i kvote 2 b er, at der stadig er mulighed for at optage ansøgere, der ud fra en reel kompetencebetragtning kan få dispensation til at søge optagelse. Det kan være efter samtale, eller det kan være tidligere uddannelse eller halv uddannelse eller andre kompetencer, der gør, at man efter en vejledende samtale med uddannelsesinstitutionen kan blive kvalificeret.

4 pct. af dem, der søger ved kvote 2, kan egentlig komme ind, når de har opfyldt de nuværende krav for kvote 2, så har man alt andet lige ikke indtil videre stukket blå i de studerendes øjne, når man siger, at kvote 2 er adgangsgivende? Er det ikke bedre at kalde tingene ved deres rette navn og udstikke de rigtige retningslinjer, så de studerende kan søge ind på den uddannelse, de har kompetence til, og hvor de har reelle muligheder for at få en brugbar uddannelse på længere sigt?

Vi er selvfølgelig åbne for en dialog i denne sag, og vi ser også frem til at læse hørings svarene.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Der er kort bemærkning fra fru Lene Jensen.

(Kort bemærkning).

Lene Jensen (S):

Det er bare, fordi jeg blev lidt forvirret. Jeg synes, fru Louise Frevert sagde, at stort set bliver det sådan, at det, der er kvote 2 i dag og altså kvote 2 a i fremtiden, bliver ligesom kvote 2 i dag. Var det det, fru Louise Frevert sagde?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Ja, det var faktisk det, jeg sagde.

(Kort bemærkning).

Lene Jensen (S):

Jamen så vil jeg spørge, om det er undgået fru Louise Freverts opmærksomhed, at det, der er ideen med kvote 2 a, er, at ikke noget som helst andet end karakterer tæller, og at kvote 2 a kun er for folk, som mangler mellem 0,1 og 0,3 i karaktergennemsnit og derfor kan opkvalificere sig. Da karaktererne kiksede, må de straks sættes i gang med at få nogle karakterer, og ikke nogen som helst andre former for kompetencer tæller, men hvordan harmonerer det med, at i kvote 2 kan der i dag stilles krav om både karakterer og forskellige former for erfaringer? Hvordan kan det blive det samme, når man går fra noget, der er både karakter- og erfaringsbaseret, til noget, der udelukkende er karakterbaseret? Det kan da ikke være det samme.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Måden at blive optaget på er den samme. I dag vil det være sådan, at der går lang tid, der kan f.eks. gå 2-3 år, hvor man er ude for at prøve andre kræfter og søge andre græsgange, og så søger man ind på en uddannelse. Hvis ens optagelsesmuligheder ikke er gode nok, kan man tage sine fire kurser på GSK, og det vil sige, at i dag har man nogle andre muligheder for at kunne komme ind via kvote 2 på grund af optagelsessystemet. Hvis man ikke har forbedret sine muligheder, som man kan i dag med kvote 2, som i virkeligheden er at stikke folk blå i øjnene, fordi det ikke er kompetencegivende, har man en mulighed for at gøre det på GSK-kurserne.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Man bliver lidt forvirret, når man hører fru Louise Frevert.

For almindelige mennesker vil det være sådan, at der er forskel på, om man kun opkvalificerer sig ved at tage supplerende kurser, så man kan få højere karakterer, og kun kan gå karaktervejen, eller om man også kan kvalificere sig ved at gå en anden vej, sådan som man kan i dag. Vil fru Louise Frevert ikke erkende, at godt nok kan man kvalificere sig med begge de to modeller, som hedder kvote 2 i dag og kvote 2 a i fremtiden, men at det er to forskellige måder, man kan opkvalificere sig på?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Jeg vil gerne erkende, at kvoterne 2 a og 2 b er to forskellige måder at opkvalificere sig på til at komme ind på en uddannelse; det er fuldstændig korrekt. Men den måde, man bliver kvalificeret på ved dialog og samtale, er jo egentlig kattelemmen i det, vi også har i dag som kvote 2.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Det var dog i hvert fald en lille imødekommelse, så jeg vil bare have det helt på det rene, at vi er fuldstændig enige om, at i fremtiden er der i den model, der hedder kvote 2 a, intet andet end karakterer, der tæller, men i dag er der i den almindelige kvote 2 også andre ting end kun karaktererne, der tæller, og at det derfor selvfølgelig ikke vil være helt de samme mennesker, der bliver optaget efter den nye model, som det er efter den gamle model.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Det er korrekt.

Pernille Blach Hansen (S):

Tak.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

For lige at summere denne debat op: Dansk Folkeparti indrømmer, at vi i fremtiden får en model 2 a, der handler om karaktærræs i stedet for

pointræs. Hvor man efter den gamle model har mulighed for at lave andre ting end at sidde på skolebænken og dermed kvalificere sig til at komme ind på en uddannelse, vil det i fremtidens model 2 a være sådan, at det alene er det at sidde på skolebænken og få et karaktergennemsnit, der gør sig gældende.

Kl. 17.20

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Det er fuldstændig rigtigt, og jeg kan ikke se, der er noget galt i, at vi har en model som den, fru Pernille Rosenkrantz-Theil kalder karakterræs. Det må jo dreje sig om, at hvis man skal have en videregående uddannelse eller have en uddannelse i det hele taget, må det altså være kvalifikationer og kompetencen og ikke noget som helst andet, det drejer sig om, så jeg kan ikke se, hvor problemet kan ligge.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Det skal jeg så prøve at give et par bud på.

Jeg er sådan set enig i, at det er kvalifikationer og kompetencen, der skal tælle, men jeg tror, uenigheden går på, hvad kvalifikationer og kompetence er for nogle størrelser. Jeg mener sådan set, at hvis man skal være folkeskolelærer, er det mere væsentligt, at man er dygtig til at undervise, end om man var dygtig til oldævl i gymnasiet – selvfølgelig medmindre man skal undervise i historie i folkeskolen. Men lad os nu sige, at man skal være fysiklærer – så synes jeg, det er mere væsentligt, at man er dygtig til fysik, og at man i øvrigt er dygtig til at undervise og har været ude og prøve det i praksis, inden man søger ind for at blive folkeskolelærer, end at man var dygtig til oldævl i gymnasiet. Er fru Louise Frevert uenig i det?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Nej, for så vidt ikke; det vil jeg godt tilkendegive. Men vi ved jo også, at der er meget få tilfælde på MVU i forhold til LVU, og at det, som har afstedkommet det her, jo er, at der har været en lang, lang vej til kvote 2 på LVU'erne. Det er sådan set derfor, man har været nødt til at komme med et oplæg til et system, der er mere gennemskueligt.

Det vil også være meget lettere for de studerende at få et genkendeligt system, uanset om man vælger en lang videregående uddannelse,

eller man vælger en mellemlang videregående uddannelse, så jeg kan ikke se, at der skulle være noget som helst problem i det. Det skaber gennemskuelighed, og man vil være klar over, hvor ens kompetencer ligger.

Så blev der sagt noget angående vejledning, og det vil jeg godt drage ind i billedet. Jeg tror faktisk, som jeg også har tilkendegivet tidligere, at hele vejledningsdelen af det lovforslag, vi har vedtaget, kan vi forvente os utrolig meget af, idet man så vil kunne vejlede de unge mennesker til at tage den rigtige uddannelse, i stedet for at de skal bruge 4-5 år til at samle point på noget, de i virkeligheden ikke har brug for i deres uddannelse.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Så er det den næste ordfører, og det er fru Pia Christmas-Møller.

Pia Christmas-Møller (KF):

At skabe et fuldstændig retfærdigt optagelsessystem må selvfølgelig være idealet. Men vi når nok aldrig så langt, og derfor må det handle om til stadighed at indrette systemet, så det er mindst muligt uretfærdigt. Retfærdighed er svær at opnå, ikke alene fordi optagelseskriterier til sidst må blive individuelle, men også fordi vi til visse uddannelser er nødt til at have et adgangsbegrænsningssystem. Det er idealet at søge mod et retfærdigt system, men vi må nok lade os nøje med at søge mod at virkeliggøre det mindst uretfærdige, og omlægningen af optagelsessystemet skal derfor ses i dette lys.

Regeringens, Det Konservative Folkepartis og Venstres mål med det udkast til bekendtgørelse, der er sendt i høring, har været at prøve at rydde op i et regelsæt, som efter vores opfattelse i stigende omfang har været uhensigtsmæssigt. Dette skyldes, at det i stigende omfang opstiller falske forhåbninger, som skaber falske illusioner, og af samme grund medfører tidsspilde, ikke mindst for de studerende. Ingen kan være tjent med at have et sådant system, og det må udfordre os politikere. Vi må søge at etablere et alternativ, som er bedre, om end ikke idealt.

Jeg vil gerne sige med det samme, at kommer det frem under høringsrunden, at vi kan forbedre forslaget under disse opstillede målsætninger, er vi lydhøre, for vi ønsker at forbedre systemet og ikke at forværre det. Det siger sig selv.

Kl. 17.25

Det har i debatten frem til nu været et kernepunkt, hvad man gør med de studerende, som

rent faktisk er kvalificerede til at komme videre i uddannelsessystemet, men har vanskeligt ved at dokumentere det i form af et tal, dvs. i form af et karaktergennemsnit. Her synes jeg, det er værd at fremhæve det, der bliver kaldt kvote 2 b. I hvert fald har vi under forhandlingerne fra konservativ side lagt meget stor vægt på, at der også efter de nye regler bliver mulighed for at optage på baggrund af det, man kalder det frie skøn. Det vil sige, at det bliver den enkelte uddannelsesinstitution, der kan opstille optagelseskriterier, også helt uafhængigt af karaktergennemsnit fra gymnasieuddannelsen eller andre lignende uddannelser.

Det er vigtigt, at en institution som Syddansk Universitet fortsat kan gennemføre sine optagelsesprocesser uhindret. Jeg tænker her på den metode, hvor de interviewer kommende kandidater til f.eks. medicinstudiet, som er et af de studier, der er meget presset, hvad antallet af ansøgere angår. Her har man fra Syddansk Universitets side selv udviklet et koncept, som set med mine øjne foreløbig har vist sig at være en stor succes, det vil fortsat være muligt efter det regelsæt, som er foreslået her, og det lægger vi meget stor vægt på.

Fra konservativ side synes vi, det må være helt afgørende at sikre et optagelsessystem, som på den ene side tager hensyn til, at alle parter – både de studerende og systemet – får optimeret tidsanvendelsen, så alle kan få noget ud af det uden tidsspilde, og på den anden side viser respekt for, at vi ikke skal konstituere hele vores faglige, professionelle liv i alderen 16-19 år. Der kan ske mange ting i den periode, som gør, at man måske ikke får det optimale afsæt lige nøjagtig her, og af den grund skal vi derfor ikke afskære potentielt egnede kandidater fra at komme ind i uddannelsessystemet. Der skal være andre adgangsmuligheder, og det synes vi faktisk også der er lagt op til i forbindelse med det nye forslag.

Forslaget giver ikke folk falske forhåbninger om, at bare de tager erhvervsarbejde af næsten ligegyldig hvilken karakter, kan de regne med at komme ind på drømmeuddannelsen. Vi vil gerne af med disse falske forhåbninger, som har bragt alt for mange i en situation, hvor de faktisk har følt sig snydt af systemet. Her prøver vi at lægge linjerne mere klart frem, samtidig med at vi tager højde for, at virkeligheden er mangfoldig – og godt for det. Den mangfoldighed skal vi søreme ikke ødelægge med for stive systemer.

Hvis det, der er lagt frem, er for stift, er vi lydhøre over for konkrete indvendinger og selvfølgelig især konkrete indvendinger, som samtidig er båret af konstruktive forslag til, hvordan det kan gøres bedre. Målet er, at vi for det første sikrer en optimering af alles tidsforbrug, og at vi for det andet fastholder de faglige krav, men ikke unødigt forhindrer nogen, der i øvrigt har evnerne, til at gennemføre en uddannelse i Danmark.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Så er det hr. Morten Homann som næste ordfører.

Morten Homann (SF):

I virkeligheden er det en lidt bagvendt diskussion, for hvis man kigger alle mulige andre steder hen i det danske samfund end lige netop i Folketinget, oplever man, at der bliver efterspurgt bredere og bredere kvalifikationer.

Både offentlige arbejdsgivere og det private erhvervsliv efterspørger, at de unge, der kommer ud af uddannelsessystemet har brede kvalifikationer; at de ikke bare kan deres snævre fag og de ting de har lært i skolebøgerne, men at de er i stand til samarbejde, er kreative, er i stand til at tænke internationalt osv. Det er i virkeligheden den form for kvalifikationer, der er efterspørgsel efter, det er den form for kvalifikationer, der er brug for i et moderne samfund, og set i det lys vil SF gerne være med til at holde fast i, at der er muligheder for at komme ind på baggrund af andre kvalifikationer end dem, man kan læse ud af et eksamensbevis. Derfor synes vi, der er behov for, at man videreudvikler kvote 2-muligheden som en ligeværdig og sideordnet mulighed for at blive optaget på de videregående uddannelser.

Der er ganske givet behov for, at man gør nogle af kravene klarere, så de unge ved, hvad det er for nogle forudsætninger, de møder, og der er i visse sammenhænge også behov for at kigge på, om de krav, der bliver stillet, er relevante for den pågældende uddannelse. Men det opfatter jeg som nogle fornuftige tilpasninger, fornuftige videreudviklinger og fornuftige moderniseringer, som man kan lave ud fra den grundpræmis, at kvote 2 er og bliver og skal blive ved med at være en mulighed for optag på videregående uddannelser.

Man kan godt få den tanke, når man ser regeringens foreløbige oplæg, at det, der i virkeligheden i stedet kommer ud af det, er mere karak-

terræs. Det er i hvert fald helt sikkert, at i langt størstedelen af det oplæg, som ligger, spiller karaktererne en større rolle, og det er selvfølgelig en skam, både af den grund, jeg nævnte før: at der i virkeligheden er behov for bredere kvalifikationer end dem, der normalt bliver målt i karakterer, og fordi der er en social skævhed, som vi også har været inde på tidligere i debatten, i, at det er et system, som fortrinsvis tilgodeser folk, som kommer fra bedre sociale kår, og som ikke formår at hjælpe dem, som måske er socialt dårligere stillet. Det er den ene svaghed ved det forslag, som regeringen foreløbig har lagt frem.

Kl. 17.30

En anden svaghed er, at det gør optagelsessystemet mere uigennemskueligt, og det synes jeg er en skidt idé. Det, der tværtimod er behov for, er jo at opstille klarere kriterier, som gør, at de unge virkelig ved, hvad de har med at gøre. Som jeg også nævnte før, har jeg i hvert fald ikke mødt nogen unge, som har efterspurgt, om ikke vi kunne få nogle flere forskellige kvoter at håndtere.

Jeg tror, det er godt at holde fast i de to muligheder, vi har i dag, nemlig en ren optagelse på karaktergennemsnittet og så en anden optagelse på andre kvalifikationer, hvor kravene er klare, men at holde fast i, at vi har to kvoter i stedet for at udvide det til at have fire.

Man kan jo frygte, at det, der kommer til at ske ved den snævrere fokusering på karakterer, er, at der er i tusindvis af unge, som bliver afskåret fra den uddannelse, som de er motiverede for, og som de har evner for, men som de ikke lige kan måles og vejes på karaktergennemsnittet at de er kvalificerede til, fordi de måske tidligere i livet, da de tog deres studentereksamen eller hf-eksamen, ikke var så målrettede. Men det gør dem jo ikke nødvendigvis til dårligere studerende eller til dårligere medarbejdere i den sidste ende.

Min grundopfattelse og SF's grundopfattelse af det her er, at ikke alt kan læres ved et skolebord, og det skal også afspejle sig i optagelsessystemet.

Så vil jeg endelig også advare imod, at man stirrer sig blind på, at der er nogle få uddannelser, som har nogle problemer, og hvor optagelsessystemet måske er ved at sande til, og så laver hele optagelsessystemet om, i lyset af at det rent faktisk fungerer ganske udmærket på langt, langt størstedelen af det område, hvor den koordinerede tilmelding gælder.

Så jeg synes, der er nogle svagheder ved det oplæg, som regeringen har lagt frem, men jeg har også hørt meldingerne fra de ordførere, som har holdt taler nu her, at man er åben over for at prøve at se, hvordan man kan forbedre det her. Måske har man meldt for hårdt ud og har slået en skævert, og så er der god grobund – og den invitation vil jeg godt tage imod – for at få en dialog om, hvordan vi kan få lavet et fremtidsrettet optagelsessystem, som både er gennemskueligt for de unge, som har en social balance, som gør det muligt også for folk fra mindre stærke sociale kår at blive optaget, og som endelig også afspejler, hvad det er for nogle krav, der bliver stillet i fremtiden og ikke bare i fortiden.

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Det er dels en bemærkning til, at jeg kan forstå, at hr. Morten Homann kan være enig i, at det nuværende kvote 2-system ikke fungerer optimalt, og at pointjagt ikke i sig selv er et mål, dels et spørgsmål til hr. Morten Homann, nemlig:

Der er tusinder af unge, som ikke får deres uddannelse, sagde hr. Morten Homann.

Kan vi ikke være enige om, at der faktisk ikke bliver optaget færre unge i uddannelsessystemet, at regeringen ikke har foreslået, at der på nogen måde skal være færre uddannelsespladser og at færre dermed skal uddannes? I hr. Morten Homanns terminologi er det sådan, at de, der kommer ind, forhindrer nogle andre i at komme ind via den anden kvote.

Det kan godt være, at vi skulle diskutere antallet af uddannelsespladser, men det er ikke den diskussion, vi har i dag.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Det var heller ikke det, der var min pointe. Jeg er helt enig i, at der ikke ligger noget i det her, som ændrer på antallet af uddannelsespladser.

Det, der er diskussionen, er en anden, og det er: Hvad er det for nogle kvalifikationer, de folk, som så bliver optaget på uddannelsespladserne, bliver vurderet på? Der er min holdning – og det gælder også, hvis man spørger dansk erhvervsliv og danske offentlige arbejdsgiveres om deres vurdering – at der er brug for at se på nogle brede kvalifikationer, sådan at vi får en bredt sammensat arbejdsstyrke, som ikke bare kan sidde med næsen i en skolebog, men som kan forholde sig til verden udenfor.

Den slags folk vil få lidt sværere ved at komme ind til fordel for dem, som bare har været gode ved eksamensbordet og skolebøgerne, og det tror jeg ikke er det det danske samfund har brug for i fremtiden. Der tror jeg, vi har brug for at styrke muligheden for at komme ind på en bred vifte af kvalifikationer i stedet for bare de snævre, rent boglige kvalifikationer.

(Kort bemærkning).

Christian Lund Jepsen (V):

Jeg kan jo næsten høre hr. Morten Homann sige, at fordi man har været flittig i skolen og fået nogle gode karakterer, så er man dermed mere snæversynet, at det sådan set er den måde, man skal forstå det på. Jeg ved godt, det ikke er det, hr. Morten Homann mener.

Men jeg mener sådan set ikke, at det, at man har en god eksamen, nødvendigvis gør, at man ikke også har skaffet sig erfaringer andre steder fra, f.eks. fra arbejde. Man kan sagtens, også selv om man har en god karakter, åbne sit syn ved at rejse verden rundt eller tage et højskoleophold.

Kl. 17.35

Jeg synes, at vi lige skal passe på med at dele folk op og sige, at hvis man ikke har gjort noget i skolen, så er det nok, fordi man har gjort en masse andre ting, og det har de andre så ikke.

(Kort bemærkning).

Morten Homann (SF):

Det er jo også, som hr. Christian Lund Jepsen selv siger, at lave en stråmand på det synspunkt, jeg gav udtryk for. Der vil jo fortsat både i SF's model og den model, som regeringen lægger op til, være rig mulighed for at komme ind på sit eksamensgennemsnit.

Diskussionen er jo en helt anden, og det er: Hvordan får vi givet muligheder for de folk, som måske ikke har eksamensgennemsnittet, men som har kvalifikationerne til at blive fremragende ingeniører, fremragende lærere, fremragende pædagoger, eller hvad det måtte være, fordi de har nogle bredere kvalifikationer, som de har hentet andre steder end lige netop ved eksamensbordet? Det er den gruppe mennesker, som vil tabe på, hvis man laver en for snæver fokusering på karaktererne, hvilket jeg er lidt nervøs for lå i regeringens oprindelige oplæg. Men jeg har hørt, at det står til forhandling, og det er jeg selvfølgelig glad for.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Næste ordfører er fru Margrethe Vestager.

Margrethe Vestager (RV):

Så længe der på nogle uddannelser er et begrænset antal pladser, vil der være behov for en eller anden type af udvælgelsesordning, en udvælgelsesordning, der ikke nødvendigvis har noget som helst at gøre med de faglige krav, der skal til, for at man kan gennemføre uddannelsen med sund fornuft.

Derfor er der to forskellige ting på spil i dag, og det er ikke sikkert, det er specielt hensigtsmæssigt at blande dem sammen, for det er noget helt andet at få et optagelsessystem til at fungere, end det er at stille faglige krav til den studerende i forhold til det at være kvalificeret. Således er der jo uddannelser, som man kan spadse ind på stort set med en bestået studentereksamen, men hvor man alligevel bliver afvist, hvis ikke man har et tilpas niveau i matematik.

Vi synes, det kunne have været interessant, hvis man havde set på denne her problemstilling med lidt andre øjne, at man måske i højere grad havde taget udgangspunkt i den faglige vinkel, at man havde taget udgangspunkt i, hvad der ville ske, hvis man gennemførte en liberalisering af hele optagelsessystemet, sådan at det i højere grad var den enkelte uddannelsesinstitution, der stod for optaget, og som satte det faglige og det egentligt faglige i højsædet.

Når det er på den måde, så er det jo, fordi det forslag, regeringen har fremlagt, simpelt hen er et forslag, som stort set består af paradokser og inkonsistenser, ting, som ikke passer sammen, ting, som stritter i alle retninger. F.eks. ønsker man ikke, at et højskoleophold på nogen måde sådan officielt skal tillægges nogen form for kredit eller point, men samtidig er aftjening af værnepligt noget, man vil lade tælle som et bestået GSK-fag. Det er altså meget svært at forstå, meget svært at forstå. Og det er ikke, fordi jeg ikke tror, at man kan lære noget som værnepligtig, men jeg har svært ved at forstå, at man *pr. automatik* kan lære noget, der gør, at det kan sidestilles med et GSK-fag.

Noget andet er, at ændringerne gennemføres med henblik på at øge gennemskueligheden for ansøgeren. Flere ordførere har været inde på det samme. Det er lidt svært at forstå, at det bliver mere gennemskueligt, når vi går fra at have to kvoter til at have fire.

Som der står her, henvender unge sig faktisk til vejlederne, men åbenbart får de dårlig vejledning, de får vejledning i at samle point, uanset om dette må anses for håbløst, i stedet for at blive vejledt om, at der er uddannelser, endda be-

slægtede uddannelser, som man kan tage uden unødige forsinkelser.

Det, der også er paradoksalt, er, at det synes, som om hele denne omlægning laves med påskud i ti lange videregående uddannelser, hvor der er en høj adgangskvotient. Ministeren sagde det også: Vi føler, at det nuværende system har pilleret fallit.

Det er en stor omlægning at gennemføre på baggrund af en følelse. Det er trods alt 16 pct. af de studerende, der samlet set optages via kvote 2. Derfor har vi lidt den fornemmelse, at de mellemlange videregående uddannelser er blevet taget som gidsel, fordi nogle ressourcestærke unge og deres forældre har problematiseret den måde, som ti lange uddannelser sorterer deres ansøgere på. Det synes vi er et problem, for vi mener ikke, der er givet tid nok til at analysere, hvordan vi mere hensigtsmæssigt kan lave en reform af optagelsessystemet.

Noget andet er, at vi jo åbenbart trænger til en diskussion af, hvad der er nyttigt. Det var en af de store økonomiske landvindinger rent forskningsmæssigt, da man erkendte, at nytte ikke kan sammenlignes. Man kan ikke sammenligne, hvad der er nyttigt for det ene menneske med det, der er nyttigt for det andet menneske.

Kl. 17.40

Derfor synes jeg, det er en interessant overvejelse værd, at man siger, at noget er nyttigt, for vi må forstå på de to ministre, at det, der er nytteøst for de kommende akademikere, faktisk er meget nyttigt for kommende professionsuddannede; der kan det godt være nyttigt at tage på højskole, at rejse, at arbejde, men når vi ser på de kommende akademikere, så må vi anse det for nytteøst.

Sådan tror jeg ikke det er. Og jeg tror, det er vigtigt, at vi får en anden type diskussion af, hvordan vi vil håndtere den nødvendige sortering dér, hvor der er et begrænset antal pladser.

Derfor glæder jeg mig også til at høre, hvordan ministeren vil håndtere, at man kan få garanti for optagelse, hvis man tager de fire krav og gennemfører med de krævede karakterer. Hvis nu man forestiller sig, at alle kvote 2-ansøgere i dag på medicinstudiet gør, som ministeren siger: tager de fire krav og kommer igen, kan man så garantere dem optagelse til næste år? Kan man så udvide antallet af pladser, så de kan være garanteret optagelse? Det tror jeg mange ville tage godt imod, men det vil være en meget anderledes tilgang til det end den, vi har

kendt hidindtil, og derfor risikerer vi selvfølgelig, at nogle ender i præcis den samme situation som den, de er i i dag, nemlig at de har gjort, som de fik besked på, men det er faktisk ikke lykkedes alligevel.

Vi vil gerne have belyst, hvordan det ser ud med vejledningen, om det er den, der er problemet, og vi vil også meget gerne have en diskussion af, hvordan en liberalisering af systemet ser ud, sådan at det i højere grad er universiteters, seminariers og andres faglige kvalifikationskrav og krav til den enkeltes motivation og baggrund, der var det drivende, frem for at hele tilgangen til denne her omlægning bliver, at ti lange videregående uddannelser har et problem i forhold til kvote 2, for det er det indtryk, man ikke kan frigøre sig fra, hvor vi kunne have sat en helt anden dagsorden.

Vi håber at komme til forhandlinger og drøftelser om det, men vi synes, at det nuværende ikke er godt nok.

Bodil Kornbek (KD):

Tænk, hvis alle unge kunne komme ind lige på deres drømmestudium, når de ønskede det, og at de unges ønsker ganske enkelt spredte sig som en vifte, så vi stadig væk havde læger, sygeplejersker, jordemødre, biologer, psykologer, arkitekter, dyrlæger, pædagoger osv. osv.

Men sådan er virkeligheden jo ikke. Der er adgangsbegrænsninger. Adgangsbegrænsninger er også en følsom sag: Hvem skal lukkes ind, hvordan, hvorfor og hvornår? Det er begrænsninger, der også medfører en risiko for, at nogle supereggede ansøgere afvises ved døren.

Vi vil ikke forsvare at etablere et optagelsessystem, der risikerer at afvise flere egnede ansøgere, fordi vi kun vil måle egnethed i faglig opkvalificering og karakterer.

Regeringen vil nu øge gennemskueligheden i optagelsessystemet ved at indføre fire kvoter og ved at indføre det håndgribelige, nemlig flere eksamener og faglige opkvalificeringer.

Men det fokus skal ikke være på bekostning af den alsidighed i erfaring og livsanskuelser, som det eksisterende kvote 2-system sikrer på vore uddannelser.

Regeringen skriver i sin handlingsplan for bedre uddannelser, at man ønsker større fleksibilitet i uddannelsessystemet, og at kompetencer bl.a. skal kunne opnås på forskellige måder, når vi taler om de forskellige typer af uddannelser. Jeg citerer fra det hæfte:

»Fokus skal i højere grad lægges på »det man kan« frem for »det man har« i form af eksamensbeviser.«

Det er jo netop den filosofi, der ligger bag det eksisterende kvote 2-system, og jeg mener ikke, vi skal lukke af for, at processen frem mod at påbegynde et uddannelsesforløb også bør vægtes, og ikke kun de målelige resultater.

Regeringen påpeger, at man finder det problematisk, at kvote 2 opfattes som et objektivi- t pointsystem, og at kommende studerende tror, at et maksimalt pointtal automatisk giver adgang. Det er klart, at det er et problem, hvis det er således, og det skal naturligvis håndteres og løses, men der er forskellige muligheder for at løse de udfordringer, der er i det nugældende system. Man behøver ikke at løse alt ved helt at fjerne muligheden for at samle point gennem erhvervs erfaring, studium eller højskoleophold. Man kunne jo også vælge at sætte fokus på en forbedret vejledningsindsats, der dermed kunne tage hånd om nogle af de udfordringer, der er.

Kl. 17.45

Er det eksisterende system ikke ideelt? Nej, og derfor er vi jo også åbne over for at diskutere nogle muligheder for, at vi kan løse de udfordringer, der er.

Dermed kan vi også sige, at der er positive elementer i oplægget: at man sætter fokus på et område, hvor der er problemer, der trænger til at blive løst og ses på med nye, friske øjne.

Men for Kristendemokraterne er det helt centralt, at der tages højde for alternative kvalifikation- til karaktergennemsnit ud over studenter- eksamen og supplerende fag ved vurdering af en ansøger. Der er mange muligheder, og vi skal også turde bruge de muligheder, der er, og de kvalifikationer, man kan få på anden vis end bare karakterer i gymnasiet eller supplerings- kurser.

Vi er interesseret i at se på området, men vi er også interesseret i, at der også i fremtiden er mulighed for at få en uddannelse og komme ind på en uddannelse via andre kvalifikationer end bare det, der kan måles.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg skal i og for sig gøre det ganske kort. Jeg vil naturligvis starte med at takke for en god debat, og jeg er specielt glad for, at videnskabsminis- teren og jeg forhåbentlig her har fået mulighed for at rydde nogle misforståelser og nogle eventuel- le fejlfortolkninger af det forslag, som vi har lagt frem, af vejen.

Hvis jeg sådan skal gribe fat i nogle af de ting, der har været nævnt undervejs her i debatten, så vil jeg sige, jeg er helt enig med fru Pia Christ- mas-Møller i, at det her handler om, at vi skal sikre, at unge mennesker ikke får falske forhåb- ninger om, hvilke uddannelser de eventuelt ville kunne blive optaget på.

Jeg er også enig med fru Pia Christmas-Møl- ler i, at det nok er umuligt at lave et fuldt retfær- digt system, men vi må selvfølgelig tilstræbe ef- ter bedste evne at gøre det så retfærdigt som overhovedet muligt, og det er det, vi mener vi har gjort med oplægget her, hvor vi altså skrot- ter det forældede pointjageri, og dermed får vi det, som fru Louise Frevert kaldte et gennem- skuelighedsforslag.

I sit indlæg – jeg kan ikke huske, om det var det første eller det andet – var fru Pernille Ro- senkrantz-Theil inde på, at der er behov for en alternativ hovedvej til optagelse på en videregå- ende uddannelse. Der vil jeg blot minde fru Per- nille Rosenkrantz-Theil om, at kvote 2 i dag be- stemt ikke er nogen hovedvej til optagelse på en videregående uddannelse. Det forholder sig rent faktisk sådan, at i 2001 blev 16 pct. af samtlige optagne på de videregående uddannelser opta- get via kvote 2. Så det er bestemt i mine øjne ud- tryk for en misforståelse at karakterisere den nu- værende kvote 2 som en hovedlandevej til opta- gelse på videregående uddannelser.

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil har også flere gange undervejs spurgt: Jamen hvad er det egentlig, det er relevant at lægge vægt på ved optagelse på f.eks. læreruddannelsen? Det ek- sempel, fru Pernille Rosenkrantz-Theil har givet, vil jeg blot understrege er faret af det nye re- gelsæt. Det vil fortsat være muligt for et semina- rium at lægge vægt på andet end den adgangs- givende eksamens karakterer; der vil altså være mulighed for at lægge vægt på f.eks. realkompe- tencer, hvis man ønsker det.

Jeg tror i og for sig ikke, jeg har mere at tilføje. Blot vil jeg understrege, som det blev understre- get af både Venstres og Det Konservative Folke- partis ordførere, at nu bliver oplægget her sendt i høring, og det er selvfølgelig med det sigte, at vi vil lytte til, hvad der måtte være af indsigel- ser, og har vi ikke ramt lige hundrede procent plet med det her forslag, jamen så vil viden- skabsministeren og jeg naturligvis være lydhøre over for eventuelle justeringer. Men jeg mener trods alt, at det her er et langt, langt bedre sy- stem end det, vi har i dag.

Kl. 17.50

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg har to spørgsmål. Det ene spørgsmål er: Det er jo udmærket og glædeligt, at et seminarium på den måde kan vægte andre ting end den adgangsgivende eksamen, men hvordan har seminariet indflydelse på, hvor mange man vil optage på den måde? Er det noget, man selv fastsætter, eller er det noget, ministeriet fastsætter? Det er det ene.

Det andet er, om ministeren kan fortælle, hvad det koster, hvis alle de nuværende kvote 2-ansøgere i stedet tager de fire supplerende fag på 1 år. Hvad koster det i undervisningstaxameter og i SU?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne sige, at for så vidt angår de fire supplerende GSK-fag, er det ikke noget, jeg forestiller mig vil blive brugt som kriterium for optagelse på en mellemlang videregående uddannelse, men det vil typisk være lange videregående uddannelser, hvor det vil blive introduceret. Jeg kan ikke svare på, hvor meget det vil koste i udgifter til GSK, men vil naturligvis gerne gøre det skriftligt.

Så spurgte fru Margrethe Vestager, hvem der fastsætter fordelingen imellem de forskellige kvoter, og der er tanken jo, at vi overflytter, altså vi gør kvote 1 større, end den er i dag. Vi har ikke lagt os fast på endnu, hvilket størrelsesforhold der skal gøre sig gældende, men oplægget er, at kvote 2 skal være større.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det forstod jeg ikke helt. (*Undervisningsministeren* (Ulla Tørnæs): Nej, ikke kvote 2; jeg kom til at sige forkert). Jeg antager, at ministeren mente, at kvote 1 skal være større. (*Undervisningsministeren* (Ulla Tørnæs): Ja. Tak.)

Hvem er det »vi«? Er »vi« ministeren, der fastlægger kvoterne, eller er »vi« ministere og uddannelsesinstitutionerne, eller er »vi« uddannelsesinstitutionerne?

For hvis uddannelsesinstitutionen skal have mulighed for at vægte den type af reelle kompetencer, som man må antage kan være hensigtsmæssige, hvis man vil blive en god lærer, så må det være hensigtsmæssigt, at institutionen har indflydelse på, hvor mange studerende med den baggrund man optager.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Som jeg nævnte før, har vi ikke lagt os fast på, hvordan den endelige fordeling i det nye kvotesystem skal være, men det vil selvfølgelig blive videnskabsministeren og mig, undervisningsministeren, der fastsætter fordelingen mellem kvote 1 og kvote 2.

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Jeg vil også gerne for min del sige tak for en god debat, tak for en åben debat, som jeg synes har været konstruktiv, for jeg føler sådan set, at alle ordførere har haft en meget offensiv indgang til den problemstilling, vi står over for.

Man kan selvfølgelig diskutere tidspunktet, vi har debatten på. Det er jo ikke noget, som vi fra regeringens side har haft indflydelse på. Når jeg siger det, er det, fordi vi jo er i en fase, hvor vi er ved at gøre klar til, at vi skal have sendt forslaget ud i høring – det sker her i slutningen af året – og så skal det jo gøres klart, således at bekendtgørelsen kan udsendes i løbet af foråret, så det hele kan træde i kraft den 1. juli 2007.

Dette kun for at sige, at som både hr. Christian Lund Jepsen og fru Pia Christmas-Møller gav udtryk for, så er vi i en fase, hvor vi selvfølgelig er meget lyttende, og man kan sige, at det også er det, vi kan bruge debatten her i dag til, men vi skal selvfølgelig også nu indgå i en dialog med de forskellige uddannelsesinstitutioner parallelt med, at vi har hele høringsfasen.

Jeg tror, det var fru Louise Frevert, der brugte udtrykket et gennemskuelighedsforslag. Gennemsigtheden er simpelt hen i højsædet, og det er jeg meget enig i. Også selv om der bliver flere grupperinger, er jeg overbevist om, at det her gør det lettere tilgængeligt for de unge mennesker, som vil skal betjene med det her system.

Derfor vil jeg gerne sige sådan helt overordnet på det her tidspunkt i forløbet, at det, der har gjort, at jeg har været optaget af ændringerne, i hvert fald har været mindst to ting.

Kl. 17.55

For det første har jeg i de 3 år, jeg har haft fornøjelsen af at være videnskabsminister, modtaget en lang række henvendelser fra unge mennesker, som føler, at de er blevet snydt ved at have samlet point til kvote 2. Og jeg synes, at det ene eksempel har været værre end det andet, og i forbindelse med hele bekendtgørelsesforarbejdet har vi nu også fået en række eksempler, som siger mig, at det simpelt hen ikke duer.

Det hørte jeg faktisk også de fleste af ordførerne give udtryk for. Så er det bare, at vi må finde et nyt og bedre system, og der har vi altså givet vores bud fra regeringen med det, der har været grundlag for debatten her i dag.

Det andet, som har givet mig anledning til at mene, at det var væsentligt at fokusere på, er de her undersøgelser, der jævnligt kommer fra bl.a. OECD, hvor man siger, at kvaliteten er faldet på de danske uddannelsesinstitutioner og ikke mindst på universiteterne. Der har jeg selvfølgelig sagt til mig selv, og vi har talt om det i ministeriet: Jamen hvad kan vi så gøre for at få højnet kvaliteten?

En af de ting, vi har været enige om at vi kunne gøre, er simpelt hen at skabe endnu bedre studerende, altså bedre forudsætninger for de studerende, som kommer ind og studerer på universiteterne. Der er vores holdning altså den, som også har været nogle af krydsfelterne i debatten her i dag, at de, der kommer ind med en god gymnasial eksamen, nok er bedre rustet til de krav, der stilles i fremtidens samfund, end de, de f.eks. har været på en jordomrejse. Det er indiskutabelt vores holdning.

Derudover vil jeg blot sige to ting, for mange af de øvrige ting vil vi garanteret komme til at drøfte flere gange, inden vi får de endelige slutsten sat i løbet af foråret.

Den ene af to ting, jeg har lyst til at sige, er det med antallet af pladser. Der var en enkelt ordfører, der var inde på det her i dag, og der har været en enkelt avis, der op til flere gange har givet udtryk for, at det her betød, at der blev færre pladser på vores universiteter. Det gør det ikke. Der bliver den omfordeling, som også langt de fleste har tilkendegivet i dag, men der bliver ikke færre pladser. Det er indiskutabelt.

Det andet, jeg har lyst til at sige, er, at når vi taler om kvote 2 a, så er det således, at suppleringen efter kvote 2 a kan ske op til flere år efter, at man er blevet færdig med gymnasiet. I vores udspil er det således, at suppleringen skal ske inden for 12 måneder, men altså ikke nødvendigvis i de første 12 måneder efter, at man har fået sin eksamen. Det tror jeg er vigtigt at få fastslået også her i dag ved denne lejlighed.

Med disse få, meget overordnede bemærkninger vil jeg se frem til, at vi kan fortsætte arbejdet frem mod denne her bekendtgørelse, som alt i alt, er jeg helt overbevist om, vil gøre det mere gennemsigtigt for de studerende og også give større retssikkerhed, når man ser på, hvad

det er, de studerende skal opnå med det hele, nemlig en plads på vore universiteter, og det, vi taler om i dag, er jo, som det så rigtigt er blevet sagt, primært de her 10-15 drømmeuddannelser.

Fjerde næstformand (Aage Frandsen):

Der er en enkelt kort bemærkning, og det er fra fru Margrethe Vestager.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg skal bare minde ministeren om mit spørgsmål, for så vidt angår optagelsesgarantien. Jeg forstod på ministeren, at hvis man supplerer sig med de fire GSK-fag inden for 12 måneder med minimumskaraktøren 8, så kan man garanteres optagelse. Har det så konsekvenser for dem, der kommer ind på en ren kvote 1, hvis nu de, der skal ind på en garanti-optagelse, er flere end dem, der egentlig var på den kvote, eller vil man udvide antallet af pladser i forhold til den kvote? Det forekommer mig en lille smule vanskeligt at manøvrere i et system, hvor man har nogle, som man har givet en garanti, samtidig med at man har et begrænset antal pladser. Det er det ene.

Det andet er, om ministeren vil overveje, om man i højere grad kunne liberalisere optagelsesprocessen, sådan at det var universiteternes egne kvalifikationskrav, der var udslagsgivende, og ikke det her, synes jeg, komplicerede kvotesystem.

Problemet er jo, at selv om de yngre generationer givetvis er klogere end os, så kunne det være, det var hensigtsmæssigt, hvis vi forstod systemet, før det skulle formidles til de andre.

(Kort bemærkning).

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Vi kan jo ikke se bort fra, at der vil ske et vist samspil mellem kvote 1 og 2 i relation til spørgsmålet om at sikre optagelse, men lige akkurat det her er jo et af de spørgsmål, hvor vi allerede, inden vi sætter høringen i gang, er i tæt dialog med de universiteter, som bl.a. har medicinstudiet, der formentlig også er et af de studier, fru Margrethe Vestager tænker på.

Det var ikke det spørgsmål, der blev stillet nu, men lidt tidligere i debatten gav fru Margrethe Vestager udtryk for, at det ville blive helt uoverskueligt, hvis nu alle de, der i dag hører under kvote 2, blev sikret plads, hvis de opfyldte kravene.

Det har vi selvfølgelig gjort os nogle overvejelser om og kigget på, hvordan det har set ud i de foregående år, og der er det således, at kravet jo er, at man er ganske tæt på. Det er ikke alle dem, der ikke bliver optaget, som kan tage disse ekstrafag og dermed kvalificere sig.

Derfor tror jeg roligt, jeg kan sige, at det billede – jeg tror, det var i ordførertalen – fru Margrethe Vestager var inde på, er der vist ikke nogen, der kan forestille sig.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jamen ministeren svarer ikke på de spørgsmål, der bliver stillet, for spørgsmålet er jo ikke kun, om det er sandsynligt eller usandsynligt.

Spørgsmålet er: Er det sådan, at de, som så gør, som ministeren siger, og tager de fire GSK-fag, har en garanti for at blive optaget, uden at det går ud over dem, der så at sige har kvotienten fra begyndelsen?

Det andet er, om man vil se på, om man i højere grad kunne liberalisere optagelsesprocessen, så det ikke var et kvote- og procentsystem, men f.eks. i højere grad var universitetets eller – som det gælder for de mellemlange videregående uddannelser – seminariets kvalifikationskrav, det være sig karakterkrav eller krav til bredde i den personlige dannelse, hvad ved jeg, der var udslagsgivende, frem for hvordan den koordinerede tilmelding af praktiske hensyn måtte have sine mange kvote- og båsopdelinger.

(Kort bemærkning).

Videnskabsministeren (Helge Sander):

Jeg kan ikke forstå, at jeg ikke svarer på det spørgsmål, der er stillet – ikke særlig præcist – for det er ikke endelig afklaret. Som jeg siger, er vi i en dialog, og det er jo afgørende for, hvilke uddannelser vi taler om, men hvis vi f.eks. taler om medicin, så kan man ikke se bort fra, at der selvfølgelig bliver et vist sammenspil mellem kvote 1 og kvote 2. Der ved både fru Margrethe Vestager og jeg jo, at vi har en samlet kvote, som vi havde på den tidligere regerings tid, og som vi også har i denne regerings tid.

Men det er klart, at det er noget, vi selvfølgelig må afklare, fordi målet med det er indiskutabelt: Det er selvfølgelig at give sikkerhed der, hvor det store problem er i dag, nemlig at de unge samler point uden at have sikkerhed for at komme ind. Det er det, vi gerne vil skabe, også i de vanskelige grænsetilfælde som det, fru Margrethe Vestager her sætter fingeren på.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 62: Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget, lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet og lov om kommunale valg, (Adgang til benyttelse af elektroniske valglister og elektroniske brevstemmeprotokoller, opgørelse af personlige stemmer for hvert afstemningsområde, elektronisk indsendelse af valgboøger til indenrigs- og sundhedsministeren m.v.).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 27/10 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Gudrun Laub (V):

Papirarbejdet i den offentlige forvaltning bliver i disse år lagt om til elektroniske journaler og dokumenter. Det er nemt og praktisk, det går hurtigere, det er online, og det fylder mindre i arkiverne.

Lovforslaget her drejer sig om valglisterne, der jo administreres af kommunerne efter elektronisk udtræk fra cpr-registeret. Ved at gøre valglisterne elektroniske kan man opnå den fordel, at alle valgborde på ét afstemningssted kan trække på samme oplysninger, så man undgår kødannelse ved ét valgbord, mens de tilforordnede ved nabobordet sidder og triller tommelfingre. Så det kan være ganske praktisk at bruge elektroniske lister.

Valglisterne skal frem til og på valgdagen berigtiges, og det er også lettere at have med at gøre, når man kan klare det elektronisk.

Det er meget forskelligt, hvor langt kommunerne er fremme i forhold til den elektroniske verden, og derfor overlades det til kommunerne selv at bestemme, om de vil beholde de gammelkendte protokoller med valglister, eller om de vil gå over til elektroniske lister.

Kl. 18.05

Efter optælling af stemmerne bliver der foretaget en opgørelse for hvert afstemningsområde,